

ת"פ 12324/10/15 - פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נגד משה בזיזנסקי

בית משפט השלום ברמלה

26 מאי 2016

ת"פ 12324-10-15 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' בונה ואח'

בפני כב' השופט ד"ר עמי קובו, סגן הנשיאה
מאשימה
נגד
נאשם
משה בזיזנסקי

ב"כ המאשימה: עו"ד פאדי אסעד

ב"כ הנאשם: עו"ד זוהר ברזילי

החלטה

רקע

1. נגד הנאשם 2 (להלן: "הנאשם") הוגש כתב האישום המייחס לו עבירה של **גרימת חבלה ברשלנות**, לפי סעיף 341 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום, במועד הרלוונטי היה הנאשם סמנכ"ל תפעול בחברת ניהול אשר היתה אחראית, בין היתר, על אחזקת הקניון "גני אביב" (להלן: "הקניון"). כשבוע עד שבועיים לפני 21.5.12 הוסרה פלטת זכוכית מהמעקה המקיף את המדרגות באופן אשר הקשה על עוברי אורח להבחין בחסרונה. במהלך התקופה פנו אל הנאשם בעלי עסקים שונים והתריעו בפניו כי חסרה פלטת זכוכית כאמור. ביום 20.5.12 נעשתה פניה לזגג בבקשה להתקין פלטה חדשה במקום, ביום 21.5.12 נמסר כי הזגג יגיע רק ביום שלמחרת. למרות חסרונה של הפלטה והידיעה כי פלטה חדשה לא תתקן בקרוב לא נעשתה כל פעולה כדי למנוע את הסיכון או להתריע בפני המבקרים על הסכנה. עוד באותו היום, עת הלכו המתלוננת ובנה הקטין, יליד 2006, בקניון, התקרב הקטין לפתח ונפל דרכו אל תחתית המדרגות בגובה של 2.65 מטר. כתוצאה מכך איבד את הכרתו, הונשם על ידי עובר אורח ופונה לבית החולים, שם אובחן כסובל משבר דחיסה והמטומה בגולגולתו. הקטין אושפז ושוחרר ביום 31.5.12.

3. בטרם מענה לכתב האישום, עתר ב"כ הנאשם לביטול כתב האישום בשל שיקול דעת בלתי סביר בהעמדה לדין בכך שהמאשימה לא נעתרה לבקשתו לסגירת התיק בהסדר מותנה. תחילה עתר ב"כ הנאשם לביטול כתב האישום גם מחמת הגנה מן הצדק, בשל "אכיפה בררנית" ואולם בדיון שהתקיים ביום 7.4.16 חזר בו בשלב זה מטענתו.

טיעוני הצדדים

4. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד זוהר ברזילי, על התובע חלה חובה לבחון "הסדר תיק מותנה". המדובר בתיק שנסיבותיו אינן מן החמורות, יש בהגשת כתב האישום עניין ציבורי גבולי ובנסיבות ביצוע

העבירה ניתן להסתפק בסגירת התיק. המאשימה הגיעה לעשרות הסדרים מותנים בתיקים בהם יוחסו עבירות חמורות יותר, אשר העונש בצידן הוא עונש חמור יותר מהעונש שבצידה של העבירה המיוחסת לנאשם. הנאשם עומד בשני התנאים המצטברים הנדרשים לצורך החלת הסדר מותנה, הוא נעדר עבר פלילי בחמש השנים האחרונות וכן מתחם העונש התחתון של העבירה אינו כולל רכיב של מאסר בפועל. הנאשם אף נכון לפצות את המתלונן ולחתום על התחייבות וכן לכתוב מכתב התנצלות. לבית המשפט יש סמכות לערוך ביקורת שיפוטית על החלטת המאשימה ולפיכך מתבקש בית המשפט לקבל את הטענה.

5. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד דודי ענבר, נסיבותיו של התיק הינן חמורות. הנאשם היה אמון, במסגרת תפקידו, על בטיחותו של מבנה ציבורי הפתוח לציבור הרחב. פוטנציאל הנזק הגלום במעשי הנאשם רב, כל שכן על רקע משך הזמן בו היתה חסרה פלטת הזכויות. העובדה כי הנאשם ידע על המחדל קרוב לשבועיים מעידה על רמת רשלנותו ובשל כך סבורה המאשימה כי העונש הראוי בתיק זה הינו עונש מאסר בפועל ואין היא סבורה כי ניתן להסתפק במכתב התנצלות, התחייבות ופיצוי כעונש ראוי. מאחר ועל פי סעיף 67א(ד)(1) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "חוק סדר הדין הפלילי") אחד מתנאי הסף לעריכת הסדר מותנה הינו שהמאשימה סבורה כי העונש המתאים אינו כולל מאסר בפועל, הרי שהנאשם לא עומד בתנאי הסף. סוגיית ההסדר המותנה נשקלה טרם הגשת כתב האישום על ידי הממונים האחראים ונדחתה לגופו של עניין. לפיכך עתר ב"כ המאשימה לדחות את הבקשה.

6. על דברים אלו השיב ב"כ הנאשם כי המדובר בעבירה מסוג עוון וכי העונש הראוי בגינה אינו כולל רכיב של מאסר בפועל בהכרח. הנזק שנגרם בעקבות האירוע לא היה גדול וכן מידת התרשלנותו של הנאשם לא היתה גבוהה. לפיכך יש מקום לקבל את עתירת הנאשם.

דין והכרעה

7. עסקינן בבקשה לביטול כתב אישום בטענה לפיה שגתה המאשימה עת הגישה כתב אישום ולא הסתפקה בהסדר מותנה לפיו סעיף 67א לחוק סדר הדין הפלילי, וזאת במסגרת ביקורת שיפוטית על החלטותיה המנהליות של התביעה הכללית.

8. לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים שוכנעתי כי דין הטענה להידחות.

9. אין עוררין על כך שבית המשפט בהליך הפלילי מוסמך לדון בטענות בדבר פגמים שנפלו בהגשת כתב האישום וכי החלטות מנהליות של המאשימה נתונות לביקורת בכלים מנהליים על ידי בית המשפט בהליך הפלילי (ראו בין היתר בג"צ 9131/05 **ניר עם כהן ירקות אגודה שיתופית חקלאית נ' מדינת ישראל** (6.2.06); בג"צ 6887/13 **קניאס נ' היועץ המשפטי לממשלה** (12.1.14); בג"צ 815/11 **פלוני נ' המשנה לפרקליט המדינה** (8.2.11); בג"צ 1382/13 **פלוני נ' בית המשפט המחוזי בחיפה** (27.2.13) וכן מאמרו של רענ ג די "בית המשפט הפלילי בשבתו כבג"ץ- הלכת ניר עם כהן ודוקטרינת הביקורת המנהלית בפלילים - חלק ב" הסיגור 202 (2014)).

10. סעיף 67א לחוק סדר הדין הפלילי קובע את האפשרות לסגור תיק נגד חשוד בהסדר מותנה. הסדר מותנה הינו הסכם בין התביעה לחשוד, לפיו החשוד מודה בביצוע עובדות המהווה עבירה ומתחייב לקיים את התנאים שפורטו בהסדר, וזאת כנגד התחייבות התובע להימנע מהגשת כתב אישום וסגירת התיק שנפתח נגד החשוד (ראו הנחיית היועמ"ש 4.3042 הפעלת תיקון 66 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982)

11. מטרת ההסדר היא לאפשר התאמה טובה יותר בין חומרת העבירה ונסיבות ביצועה לבין חומרת התגובה החברתית המופעלת נגד העבריין. ההסדר נועד לשמש בעיקר במקרים של עבירות קלות או עבירות שבוצעו בנסיבות מקלות הנוגעות לחשוד שביצע את העבירה, כאשר קיימת תשתית ראייתית ויש אינטרס ציבורי בהגשת כתב האישום, אם כי גבולי (ראו דברי הסבר להצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 61) (הסדר לסגירת תיק מותנית) התשס"ט - 2008). ההסדר מאפשר דרך חלופית להעמדת חשוד לדין פלילי.
12. למעשה, ההחלטה אם לערוך הסדר מותנה אם לאו, היא נדבך של החלטת התביעה בשאלת העמדת חשוד לדין או הימנעות מכך. סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי מעניק לרשויות התביעה שיקול דעת אם להעמיד לדין אדם אם לאו - שיקול דעת היוצר קשת אפשרויות החלטה. זאת בכפוף לכך שהתובע קיבל החלטתו תוך שקילת השיקולים הרלוונטיים ושיקולים אלה בלבד, ושפעל בתום לב, בהגינות, ללא הפליה ובסבירות. מכאן נובע כי החלטה שלא להעמיד לדין - וכמוה החלטה להעמיד לדין - היא חלק מהפעלת סמכות של התביעה הכללית בתוך מתחם שיקול הדעת המוקנה לה, והשאלה האם החלטה כזו עומדת באמות המידה המתחייבות מן הדין מסורה להכרעתו של בית המשפט. לפיכך, במסגרת הדיונית תבחן הפעלת שיקול הדעת של הרשות, והשאלה אם נפל פגם במעשיה, בהתאם לאמות המידה של המשפט המינהלי (ראו ע"פ 6328/12 **מדינת ישראל נ' פרץ** (10.9.13)).
13. הכרעת התביעה הכללית בעניין העמדה לדין של חשוד נושאת עמה אחריות כבדה, אשר כורכת עמה את השאלה האם במקרה הנתון יש הצדקה לפתוח בהליך פלילי נגד הפרט. התביעה היא בעלת הסמכות בנושא העמדה לדין ולכן היא זו שגם נושאת באחריות הנגזרת מכך, ומשכך ישנה הצדקה להענקת שיקול דעת רחב לתביעה. למעשה, ההחלטה על העמדה לדין מחייבת בחירה בין דרכי פעולה שונות, מצריכה איזון ושקלול בין מגוון רב של אינטרסים וערכים רלוונטיים שונים, תוך מתן משקל ראוי לשיקולי מדיניות. החלטה מורכבת זו מצריכה מומחיות, ניסיון ומקצועיות הנתונים לרשות התביעה, אשר מצדיקים אף הם ליתן לתביעה שיקול דעת רחב (ראו מאמרו של ד"ר יניב ואקי "מרחב שיקול הדעת בהחלטה על העמדה לדין" **משפט מפתח** 1, 23 (2013)).
14. סעיף 67א(ד)(1) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב - 1982 קובע שני תנאים מצטברים אשר בהתקיימם תובע רשאי לסגור תיק בהסדר מותנה כמפורט להלן:
- "(ד) תובע רשאי לסגור תיק בהסדר בהתקיים שני אלה:
- (1) העונש המתאים לחשוד, לדעת התובע, לפי הוראות סימן א'1 לפרק ו' לחוק העונשין, אינו כולל מאסר בפועל;
- (2) אין פרט רישום כהגדרתו בסעיף 2 לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981 (בסימן זה - חוק המרשם הפלילי), שנרשם בעניינו של החשוד, בחמש השנים שלפני ביצוע העבירה נושא ההסדר, לרבות הסדר שנערך בעבר, ואין חקירות או משפטים פליליים תלויים ועומדים בעניינו במשטרה או באותה רשות, לפי העניין, שאינם חלק מההסדר."
15. כלומר על פי החוק, אחד התנאים לכך שתובע יהיה רשאי לסגור תיק בהסדר מותנה הוא שהעונש אשר מתאים לחשוד אינו כולל, לדעתו, מאסר בפועל. כידוע, עונש מאסר בפועל, כולל אף מאסר לנשיאה בדרך של עבודות שירות.
16. בתיק זה, הצהירה המאשימה, טרם הדיון בבית המשפט, עוד בשלב ההתכתבות בין ב"כ הנאשם

למאשימה, כי נוכח נסיבות התיק על פי ראותה, עמדתה בתיק זה היא לעונש מאסר בפועל ומשכך לא עומד הנאשם בתנאי הסף הקבועים בסעיף 67א לחוק סדר הדין הפלילי. ב"כ הנאשם חולק על עמדה זו. סבורני כי ללא קשר לשאלת העונש אשר יוטל בסופו של דבר על הנאשם, אם יורשע בדין, לא ניתן לקבוע כי עמדת המאשימה האמורה נגועה בחוסר תום לב או בחוסר סבירות. המאשימה נימקה עמדתה זו לאור גישתה בנוגע למידת הרשלנות, לפרק הזמן הממושך שבו לכאורה המחדל היה ידוע לנאשם ואף על-פי כן לא תוקן, ולנזק שנגרם לכאורה לקטין אשר נחבל בראשו ואיבד את הכרתו, ולא ניתן לקבוע שמדובר בעמדה אשר מונעת ממניעים זרים, משיקול דעת בלתי סביר או בטיעון שהוצג בחוסר תום לב. מובן הדבר שבבחינת סבירות החלטתה של המאשימה להגיש כתב אישום, בית המשפט אינו מחליף את שיקול דעת התביעה בשיקול דעתו שלו, ואינו שם עצמו בגדר "תובע על". אף אם התביעה במקרה דנן הייתה יכולה להגיע למסקנה שונה, לא ניתן לקבוע כי החלטתה זו חורגת ממתחם הסבירות.

17. בשורה של החלטות אשר ניתנו בבתי משפט שלום בהם הועלו טענות דומות דחו בתי המשפט את הטענות תוך שקבעו כי על אף שמחובתה של המאשימה לשיקול קיומו של הסדר מותנה אין היא מחויבת, גם אם הנאשם עומד בתנאי הסף, להימנע מהגשת כתב אישום תחת הסדר מותנה (ראו למשל: ת"פ (רמ') 11804-06-15 **מדינת ישראל נ' טובל** (7.4.16); ת"פ (קריות) 21857-06-14 **מדינת ישראל נ' בן סימון** (7.9.15); ת"פ (ראשל"צ) 11475-07-15 **מדינת ישראל נ' דניאל** (02.02.16); ת"פ (נת') 14741-11-14 **מדינת ישראל נ' סלע** (07.02.16); בחע"מ (ראשל"צ) 35068-12-14 **מדינת ישראל נ' סרבריאנסקי** (18.02.16)). דברים אלה נכונים מקל וחומר למקרה דנן, שבו, כאמור לעיל, המקרה אינו עומד בתנאי הסף הקבועים בחוק.

18. לפיכך, לא מצאתי כי החלטת המאשימה להגיש כתב אישום במקרה דנן, חרגה ממתחם הסבירות או לוקה בפגם מנהלי אחר באופן אשר מצדיק את התערבות בית המשפט בדרך של ביטול כתב האישום.

סוף דבר

19. אשר על כן, הבקשה לביטול כתב האישום נדחית.

ניתנה היום, י"ח אייר תשע"ו, 26 מאי 2016, בנוכחות הצדדים.